

Kunningarskriv frá IRF

Burturkast frá bygging og umvæling

Tá hús verða bygd ella umvæld, verður altíð nakað av burturkasti. Jú betur burturkastið er skilt, tess bíligari er at sleppa av við tað

Flokkir

Burturkast frá byggivinnu er í fyra høvuðsbólkum:

- Burturkast at endurvinna
- Burturkast at brenna
- Burturkast at tyrva
- Serliga dálkandi og vandamikið burturkast

Burturkastið skal vera væl skilt og frágengið, so mest møguligt kann verða endurvunnið og viðgjørt rætt.

Burturkast at brenna

Brenniburturkast frá byggivinnu skal skiljast í tveir flokkar:

- 1) Smátt brenniburturkast, t.e. smáir timbur- og plátustubbar, spønir, plastbitar, flamingo, matleivdir o.a. kann beinast burtur í plastposum. Størri nøgdir mugu vera í bingju.
- 2) Stórt burturkast at brenna er timburstokkar og fjalar longri enn ein metur, plátuleivdir meira enn ½ m hvønn vegin, timburinnbúgv, plattar og aðrir stórir timburlutir.

Blanda ikki smátt brenniburturkast upp í stórt – og øvugt.

Burturkast at endurvinna

T.d. jarn, metal, pappír, papp og plast. Jarn og metal er t.d. takplátur, takplátuleivdir, stengur, net, rørstumpar og el-kaðalar. Takplátur eiga at vera buntaðar saman. Annars skal alt vera í bingju. Í sambandi við niðurtøku av bygningum

skulu køli- og frystiskipanir og elektriskar og elektroniskar skipanir latast inn hvørt sær.

Køli- og frystiskipanir við CFC-gassum, so sum freon, skulu handfarast varliga, so tær ikki fara at leka.

Papp er t.d. pappeskjur, bylgjupapp og stuðuls-papp. Dálkaðar pappeskjur skulu brennast. Papp viðgjørt við voksi ella klætt við plastfilmi skal haldast atskilt frá øðrum tilfari og pakkast og latast inn í samráð við IRF.

Pappið skal annars vera í bingju ella í ballum. Pappír er alt vanligt frá skrivstovuhaldi, tíðinda-bløð, tíðarrit og lýsingarbløð. Posar til pappír kunnu keypast frá IRF.

Klárt glarplast, t.d. at vevja um tilfar á plattum, eins og litað plast, verður endurvunnið og skal haldast hvørt sær og kunnu latast inn í stórum klárum posum, sum kunnu keypast frá IRF.

Burturkast at tyrva

Burturkast, sum ikki kann endurvinnast ella brennast, verður tyrvt, t.d. asbest, eternit, vát og dálkað bjálving, rotviðgjørdur viður, gips, keramikklutir og leivdir av PVC-rørum. Eternit og gips og bjálving skal vera í stórsekkjum ella eftir avtalu við IRF. Alt, sum skal tyrvast, kann fara í somu bingju, undantikið asbest og eternit. Hevur tú asbest, ring so fyrst til IRF fyri nærri avtalu um handfaring.

Serliga dálkandi burturkast

Hetta eru evnir ella lutir, sum kunnu skaða fólk, umhvørvi ella útgerð, um tey ikki vera handfarin á rættan hátt. Serliga dálkandi ella vandamikið burturkast kann vera máling, sýra og lútur, onnur kemikaliu, lágorku ljóskeldur, løðibattarí og akkumulatorar. Flótandi evni skulu ikki blandast saman, men vera í tøttum og væl merktum ílötum, um gjørligt í upprunailötum. Serliga dálkandi burturkast verður heintað eftir avtalu.

Innsavning

IRF leigar út bingjur í ymsum støddum. Størri mongdir av væl skiltum tilfari skulu vera í bingju. Papp, pappír og plast kann vera í ballum ella í plastposa. Fráboða IRF um burturkastið skal heintast fastan dag hvørja viku ella eftir fráboðan.

Kostnaður

Væl skilt burturkast at endurvinna er munandi bíligari enn annað burturkast at brenna ella tyrva, og endurgjald verður latið fyri jarn og metal. Blanda ikki stórar timburlutir upp í annað vanligt brenniburturkast.

Prísirnir síggjast á heimasíðuni hjá IRF, www.irf.fo.

